

Ker je bilo o razvoju knjižnice že dvakrat poročano (gl. Loški razgledi I in VI), naj se omejim samo na njeno delovanje v zadnjih letih. V letih 1960 in 1961 je knjižnica pridobila nove dodatne prostore v Domu Zveze borcev za čitalnico in za pionirsko knjižnico. Takrat je bil pregledan in preurejen ves knjižni fond. Knjige za odrasle so bile na novo razvrščene, in sicer po sistemu mednarodne decimalne klasifikacije, mladinske knjige pa izločene za pionirsko knjižnico in urejene sistematično v ustrezne skupine in po abecedi avtorjev. Leta 1962 je bil dokončno uveden prost dostop bralcev do knjig. S tem se je močno razbremenilo delo knjižničarjev in seveda povečala tudi izposoja. Leta 1964 se je preselila podružnica Ljudske knjižnice na Trati v nove prostore in je bila v letu 1965 urejena po mednarodni decimalni klasifikaciji s prostim pristopom in s posebno polico za pionirje. V letih 1959 do 1965 je bilo s pomočjo občinskega sveta Svobod nabavljenih deset kovčkov za potujočo knjižnico, ki je segla že v naslednje kraje: Podlonk, Železniki, Selca, Dražgoše, Bukovščica, Češnjica, Sovodenj, Javorje, Hotavljje, Gorenja vas in Poljane. V kovčkih je poseben fond, ki šteje 1520 knjig. Kot matična knjižnica je Ljudska knjižnica v Škofji Loki registrirala že več šolskih in strokovnih knjižnic, obenem pa daje za nasvete in pomoč ostalim knjižnicam.

Samo v Škofji Loki je bilo pri zgoraj navedenem stanju knjižnega fonda izposojenih v dvajsetih letih 258.525 knjig, če pa dodamo še izposajo podružnice na Trati, potujočo knjižnico in izposajo v čitalnici, pa je bilo v teh letih izposojenih preko 500.000 knjig, revij in časopisov. To je prav gotovo dokaz velike kulturne, prosvetne in vzgojne vloge, ki jo je odigrala Ljudska knjižnica v Škofji Loki v zadnjih dvajsetih letih. Omenim naj le še uspele »torkove večere« in številne likovne razstave. Od številnih prostovoljnih sodelavcev iz leta 1945 je knjižnici vseh 20 let ostal zvest samo Stanč Širok, ki se ga

moramo ob tej priložnosti posebej spomniti in se mu zahvaliti za velikodušno pomoč.

Na žalost pa se knjižnici prav ob dvajsetletnici obetajo precej temne perspektive, ki grozijo okrniti sedemletni načrt njenega razvoja, ko naj bi leta 1970 imeli tri redne podružnice, dvajset potujočih kovčkov s knjigami in osnovni knjižni fond 20.000 knjig. Tako bi Ljudska knjižnica v Škofji Loki res postala središče kulturnega in vzgojnega delovanja.

Janko Krek

DELO SKUPNOSTI MUZEJEV GORENJSKE

Iskanje datuma, ki bi nam povedal, kdaj se je začelo prvo sodelovanje med muzealci na Gorenjskem, bi nam dalo precej opraviti, verjetneje pa je, da bi bilo to delo brez pomena. Dejstvo, da je sodelovanje precej starejše od formalne ustanovitve skupnosti, je blizu resnice in seveda tudi precejšnje važnosti. Vzrokov za začetek sodelovanja je seveda več: od sličnosti problemov, ki so jih ti muzeji morali reševati, do okoliščine, da je to sodelovanje pomenilo marsikdaj in marsikje nadaljnje sodelovanje ljudi, ki so skupaj preživljali študentska leta in so si našli delovna mesta v muzejih Gorenjske. Sprva res bolj ali manj priložnostni stiki pri reševanju delovnih nalog in organizacijskih problemov so vsled ugodnih rezultatov sodelovanje poglobljali in ga širili. Priča smo bili sodelovanju pri terenskih akcijah, pri pomoči in napotkih ob urejanju zbirk, našli pa bi lahko še kaj. Nastopili pa so tudi problemi, katerih se ni bilo mogoče lotiti brez smotnejšega stalnega sodelovanja. Konec leta 1965 je prinesel formalno konstituiranje Skupnosti muzejev Gorenjske, in sicer na posvetovanju, ki je bilo sklicano v Kranju na pobudo pokojnega direktorja Gorenjskega muzeja Ivana Bertoneleja.

Ze ob ustanovitvi skupnosti pa oblika dela v tem okviru ni bila zamišljena tako,

kot smo vajeni pri podobnih telesih drugih področij in strok. Skupnost nima nobenega stalnega organa, ki bi vodil ali koordiniral delo, skliceval sestanke in podobno. Prav tako ni bil ustanovljen odbor skupnosti, ker je bilo očitno, da je delo lahko prav tako ali še bolj uspešno brez običajno samo formalnih in administrativnih, le na videz potrebnih in umestnih upravnih teles. Dosedanje delo skupnosti je to potrdilo in ustalilo zastavljeno obliko dela v toliki meri, da ni niti umestno predvidevati spremembe v res srečno in uspešno započetem delovanju, ki se razvija na občasno prirejenih posvetovanjih vseh strokovnih delavcev v kar številnih muzejih z Gorenjskega (Jesenice, Kropa, Tržič, Radovljica, Kranj, Kamnik, Škofja Loka).

Dosedanja posvetovanja v Kranju, Škofji Loki in Kamniku so bila pripravljena vsako z določeno temo. Prvo med njimi, v Kranju, je predvsem nanizalo probleme, ki jih bodo morali reševati muzeji posamezno in v okviru skupnosti. Podana in razčlenjena je bila delovna osnova skupnosti. Niti ob prvem, še manj pa ob naslednjih posvetovanjih se gorenjski muzealci niso želeli zapirati v lastni krog, saj je bilo očitno, da skupnost tako ne bi služila svojemu namenu, ampak bi šla prizadevanja mimo pravega cilja. Na drugi strani pa je res, da namen in želja, razširiti krog sodelavcev pri teh posvetovanjih nista bila izpolnjena, saj so številna povabila k posvetovanjem naltela na gluha ušesa.

Drugo posvetovanje je bilo sklicano z namenom, seznaniti se s problemi prostorov, depojev, zbirk in njihove perspektivne ureditve pri posameznih muzejih. Sprejeti so bili tudi predlogi za skupno akcijo ob reševanju najbolj nujnih problemov s teh področij. Prizadevanja za izdajo skupnega prospekta ali vodnika po gorenjskih muzejih so prav na drugem posvetovanju dobila določenejšo obliko.

Glavna tema tretjega posvetovanja, ki je bilo sklicano letos v Kamniku, je bila »Muzeji Gorenjske in turizem«. Prav na

tem posvetovanju pa se je pokazalo in dokazalo, da muzeji, četudi z združenimi prizadevanji, sami in brez dolgoročnega in smotrnega sodelovanja predvsem turističnih organizacij in forumov ne bodo dosegli upoštevanja vrednih rezultatov. Kljub številnim razposlanim vabilom je poleg muzealcev prišel na posvet v Kamnik le urednik Turističnega vestnika Tine Orel. Upanje, da predstavniki turističnih organizacij želijo sodelovanja z muzealci in pravilno vrednotijo delež muzejev v zamotanem mehanizmu turistične dejavnosti, se je tudi tokrat izkazalo jalovo in prazno. Tako je posvetovanje namesto resnih dogovorov za delo in povečanje turističnega prometa ostalo omejeno na ponavljanje slabosti in nepravilnosti, ki so povzročile in povzročajo vse prej kot pravilno vrednotenje in uvrščanje muzejev v kolesje modernega kulturnega turizma. Izdajo prospekta, ki jo je to tretje posvetovanje še bolj približalo uresničitvi, pa je kasneje, kot je videti, zavrla sprememjena in poslabšana finančna situacija slednjega muzeja na Gorenjskem.

V Kamniku so udeleženci pregledali tudi dotedanje rezultate dela v okviru skupnosti. Delavci posameznih muzejev so opravili nekaj skupnih terenskih akcij, kot je arheološka topografija na enem izmed sektorjev kamniškega muzeja, etnološka topografija na delu terena Loškega muzeja, zaščitno izkopavanje slovanske nekropole na Mestnem trgu v Kranju in še marsikaj. Postalo je jasno, da bodoče širše sodelovanje ni le utvara ali želja, ampak nujnost čim bližje prihodnosti. Tako bo potrebe vseh muzejev skušala za svoje strokovno področje zadovoljiti preparatorska delavnica Gorenjskega muzeja v Kranju, ki bo z denarnimi prispevki ostalih muzejev morala kmalu prerasti v prepotrebni laboratorij. Precejšnje koristi si lahko ometamo tudi od načrtnega in koordiniranega pripravljavanja raziskav v različno tematiko. Razne skupne terenske akcije morejo in morajo delo marsikdaj olajšati, včasih pa bolj ali manj celo zmanjšati izdatke zanje.

Vsekakor lahko trdimo, da je Skupnost muzejev Gorenjske doslej vsestransko opravičila svoj obstoj in da lahko od nje posamezni muzeji pričakujejo novih skupnih pobud in akcij z vsekakor pozitivnimi rezultati, ki bodo koristili vsej kulturni javnosti.

Janez Eržen

POROČILO O DELU LOŠKEGA MUZEJA V LETU 1964

Menim, da smo doslej s posamičnimi poročili po strokah razbijali sliko skupnega dela muzeja, ki je bila vidna le ob poročilih na občnih zborih Muzejskega društva. Ta poročila pa so veljala za dve leti, in to od občnega zbora do občnega zbora ter so vsebovala pregled dela nekako do meseca aprila v letu občnega zbora. Poročila po strokah zajemajo bolj strokovno plat, poročila za občni zbor pa daljše obdobje, ki se ne sklada s kolektorskim letom, kar skušamo prav s tem letošnjim poročilom doseči, da bi v prihodnosti imeli neprekinjen pregled o delu. Seveda bodo tudi vsa naslednja poročila vedno eno leto v zaostanku, ker je treba oddati prispevke za Loške razglede do konca avgusta. Bo pa toliko mikavneje primerjati poročila in namige v njih za bodoče delo ob zaključku leta, ko izidejo Loški razgledi in jih primerjati z dosežki ali neuspehi v pravkar minulemu letu. Vsa podobna letna poročila so zato pomembna samo kot študijsko gradivo za daljše časovno razdobje in so s tem namenom tudi pisana.

I. Splošni del

Personalne zadeve

Muzej je poslovno leto 1964 začel z osmimi zaposlenimi ali za dva več kakor v začetku leta 1965. Dne 30. aprila je prenehalo začasno delovno razmerje z upokojenim Janezom Gabrom, ki je odšel v Krajevno skupnost. Dne 25. 10. 1964 smo sklenili delovno razmerje s Cirilom Križnarjem, tesarjem in mizarjem, ki smo ga

začasno razporedili na mesto preparatorja. Prej je bil zaposlen pri Krajevni skupnosti Skofja Loka ter je več tako tesarskih kakor tudi mizarških, zidarskih in drugih del ter povsem ustreza našim potrebam. Dne 31. 12. 1964 je prenehalo delovno razmerje čistilki in je na njeno mesto razporejena vrtna delavka. Tako je ob koncu leta 1964 bilo zaposlenih še vedno osem oseb in s prvim januarjem 1965 le še sedem. Od tega 5 strokovne moči, ena pisarniška in 5 pomožne oziroma tehnične (oskrbnik, snažilka in preparator). Nezasedeno je še vedno mesto kustosa za oddelek NOB, ki bi moral prevzeti tudi arhiv.

Za nemoteno delo v vseh oddelkih je nujno potrebno izpopolniti predvsem vsaj mesto kustosa za NOB in arhiv, za kar smo storili že vse potrebno od razpisov v časopisu do prijave prostega delovnega mesta in poizvedovali za kandidati tudi osebno, vendar vse brez uspeha.

Upravljanje osnovnih sredstev

Stanje osnovnih sredstev se je v poslovnem letu 1964 povečalo le za dva pisalna stroja, in sicer po enega novega znamke »Emona Tops« za din 175.000 din in rabljenega znamke »Kappel« s širokim valjem za 20.000 din ali v skupni vrednosti 195.000 din. Tako znaša skupna vrednost osnovnih sredstev na dan 31. decembra 1964 5.044.025 din. Sedanja vrednost osnovnih sredstev pa je za 45.597 dinarjev manjša od lanske (2.849.025 din), kar je posledica večjega odpisa, saj uporabljamo in upravljamo s starimi in zastarelimi osnovnimi sredstvi. Popis vsebuje 75 predmetov osnovnih sredstev, ki so popisani na štirih straneh obrazca P-1.

Nepremičnin — stavbe, zemljišča in drugih — muzej ne vodi v svoji evidenci, ker ni prejel ne za grad ne za vrt in tudi za druge objekte nobenega akta o upravljanju. Vsi ti objekti se vodijo pri občinski skupščini kot SLP (splošno ljudsko premoženje). Objekti v muzeju na prostem pa so vpisani in vodeni kot muzejski predmeti.